

Marts 2022

Mundtlig beretning

Velkommen til årets ordinære generalforsamling i Lollands Bank, som er den 115. gang at der afholdes generalforsamling i banken, idet vi fejrer 115-års jubilæum i 2022.

Jeg glæder mig meget over, at vi igen kan mødes fysisk efter sidste års virtuelle generalforsamling. Det gik fint, men det er bare ikke det samme som at mødes ansigt til ansigt og hilse på hinanden.

Dagens generalforsamling

Antallet af aktionærer i banken ligger stabilt omkring 9.000 aktionærer, hvoraf vi i dag har 163 aktionærer tilmeldt til dagens generalforsamling. Og så er vi repræsenteret ved samlet ca. 485.000 stemmer.

Det forholdsvis lave antal kan skyldes det tidlige mødetidspunkt, og måske også den mere beskedne anretning der efterfølger selve generalforsamlingen.

Tak, fordi I har taget jer tiden til at komme her i eftermiddag. Jeg håber, vi får et godt møde.

Da vi stod på tærsklen til 2021, viste vi ikke, hvad det var for et år, vi gik ind til. Usikkerheden i forhold til coronapandemien var markant, og det forplantede sig i økonomien. Men på mange måder gik det langt bedre, end vi turde håbe på.

Samfundsmæssigt var vi bedre forberedt på virussen end året før. Vi blev vaccineret 1 – 2 – 3 gange og ved udpræget brug af mundbind, holden afstand og hjemmearbejde fik vi i fællesskab holdt smittespredningen i skak, indtil virusvarianten ved udgangen af 2021 blev mere smitsom, men til gengæld også

mildere, samtidig med at vi hver især blev mere modstandsdygtige.

Der er ikke noget at sige til, at "coronapas", af blandt andre Dansk Sprognævn, blev kåret til årets ord, for det blev i høj grad adgangsbilletten til de oplevelser, vi trods alt alligevel fik i løbet af året.

Men smitten flourer stadig massivt omkring os, også i vores område på Lolland Falster og det sydlige Sjælland hvor mange fortsat er smittet, hvorfor dette års generalforsamling også afholdes i et lidt mindre "format" end tidligere.

Nok om corona for nu.

Traditionen tro vil jeg gerne indlede min beretning med at præsentere bankens bestyrelse for jer.

- Næstformand Jakob Mikkelsen, der blev indvalgt i bestyrelsen i 2013.

Jakob Mikkelsen er indehaver af ColourPlus forretningerne i Nakskov, Nykøbing Falster, Vordingborg, Slagelse, Ringsted og Næstved.

Jakob har et stort lokalkendskab til stort set alt hvad der sker i hele vores område.

Jakob er "købmanden" med forretningsforståelse og godt kendskab til detailhandlen.

- Kim Pajor, der blev indvalgt i bestyrelsen i 2017.

Kim Pajor er indehaver af Pajor Reklame A/S i Nykøbing Falster.

Kim er bestyrelsens stærke kort omkring kommunikation og "kiggen" ind i fremtiden.

- Lars Møller Andersen, der blev indvalgt i bestyrelsen i 2019.

Lars Møller Andersen har et stort kendskab til landbrugserhvervet generelt og særligt til vores område, hvor han har drevet egen landbrugsmaskinforretning fra hovedafdelingen i Radsted og underafdelingen i Rønnede.

I dag er Lars direktør i Agrovi Business A/S med udgangspunkt i Nr. Alslev. Lars er i øvrigt formand for bankens revisionsudvalg.

- Jeanne Kruse, der blev indvalgt til bestyrelsen i 2021.

Jeanne Kruse er direktør for Boligselskabet 1944 i Nakskov. Jeanne har et godt kendskab til byggebranchen primært på Lolland og har herudover et godt kendskab til IT-branchen.

Dernæst vil jeg gerne præsentere vores 2 medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer, der vælges for 4-årige perioder:

- Erhvervsrådgiver Michael Pedersen, Nakskov, der blev indvalgt i 2006, og netop er blevet genvalgt for en ny 4-årig periode.
- Privatchef Thomas Søndergaard, Vordingborg, der blev indvalgt i bestyrelsen i 2020
- Sidst, men ikke mindst bankdirektør Allan Aaskov, der har været bankens direktør siden 1. januar 2020.
- Selv er jeg statsautoriseret revisor og partner i et mindre revisionsfirma beliggende i Ringsted og København. Jeg blev indvalgt som repræsentantskabsvalgt i bestyrelsen tilbage i 2010, og har siden 2012 været formand for bestyrelsen.

For os som pengeinstitut er det gået bedre end forventet i 2021. Langt over forventning, faktisk. I dag kan vi præsentere det

bedste resultat i bankens 115-årige historie. Hvem skulle have troet det for et år siden?

Grundlaget for det flotte resultat har været medvind på fondsmarkederne, generelt en væsentlig bedre status hos såvel vores private kunder som hos vores erhvervs kunder med deraf lavere behov for nedskrivninger, en grundighed i kreditvurderingen, men også en opsøgende og aktiv holdning i forhold til vores kunder og deres situation, hvor ønsket har været at støtte og hjælpe i tide, i stedet for bare at se til og lade falde. Og det har langt hen ad vejen lønnet sig.

Det er den samme tilgang vi har nu, hvor en lang række af landets virksomheder fra 1. april skal til at betale moms- og skattelån for samlet 36 mia. kr. tilbage til staten.

Grunden til, at det er gået så godt for os, er naturligvis også, at det generelt er gået godt i Danmark – også set i forhold til landene omkring os. Vi havde som land et solidt økonomisk udgangspunkt, og vi har i fællesskab været gode til at tackle udfordringerne i forhold til corona, selvom det ikke har været lige sjovt hele tiden.

Allerede nu - kort inde i 2022 - er vores solide økonomiske fundament lige pludselig sat på en ny hård prøve. Ordet corona er tonet mere og mere ud i vores bevidsthed. Ikke fordi pandemien er overstået, men på grund af Ruslands voldsomme aggression mod Ukraine.

Invasionen kaster mørke skyer ind over det forår, som ellers er på vej. Vi befinder os nærmest i en surrealistisk situation, hvor krig i Europa vil få uoverskuelige og frygtelige menneskelige konsekvenser, og hvor de afledte konsekvenser på økonomi og meget andet p.t. er lige så uoverskuelige. Krigen er kommet meget tæt på os.

Svaret fra hele den vestlige verden, der på bemærkelsesværdig vis har stået helt tæt sammen i denne situation, har været indførsel af hidtil uhørt hårde sanktioner mod Rusland.

Sanktionerne viser allerede nu, at Rusland kan være tæt på et økonomisk kollaps. På trods heraf er der indtil nu intet, der tyder på, at Putin er kommet på bedre tanker.

Med disse lidt dystre ord vil jeg endnu engang byde velkommen til vores ordinære generalforsamling her i banken.

Den samfundsøkonomiske ramme

Hvis vi vender blikket ud imod verden inden Ruslands invasion i Ukraine, så var udgangspunktet for de vestlige økonomier ellers ganske lovende.

Ruslands invasion i Ukraine og deraf omfattende vestlige reaktioner herpå kommer imidlertid til at få store konsekvenser på den økonomiske situation i 2022 og formentlig også længere ud i fremtiden. De hårde restriktioner mod Rusland og de mange store virksomheder, der nærmest står i kø for på eget initiativ at ophøre med salget i Rusland, vil selvsagt mindske eksporten til Putins Rusland, men set fra en europæisk synsvinkel er det langt fra den største trussel, vi står overfor. Det er derimod de hastigt stigende råvarepriser, herunder energipriser, som krigen har medført. Situationen kan blive endnu mere tilspidset, hvis Rusland lukker for gassen, fordi store dele af industriproduktionen kan blive lukket helt ned.

Økonomer er ikke i tvivl om, at det vil medføre, at væksten bremses i 2022 og inflationen bliver endnu højere end forventet.

På tærsklen til 2022 pegede meget på, at den amerikanske og europæiske centralbank så ind i en verden med relativ høj inflation, der medførte, at centralbankerne kunne begynde at normalisere den ekstraordinære pengepolitik ved at stoppe opkøbsprogrammer og så småt begynde at sætte renten i vejret.

Det var det scenarie, vi så ind i, og som betød, at aktiemarkederne reagerede med fald og de lange obligationsrenter begyndte at stige.

Men nu står centralbankerne i en ny og vanskelig situation, hvor inflationen er høj, mens væksten bremses. Det er ikke nemt for centralbankerne at balancere deres reaktioner overfor de to modsatrettede tendenser. Og det vil derfor skabe større usikkerhed om renteutviklingen i 2022. Det samme vil gælde for aktiemarkedene.

Dansk økonomi

Selvom dansk økonomi blev ualmindeligt hurtigt genoprettet efter coronakrisen, vil situationen i Ukraine naturligvis også få stor betydning her i landet. Væksten vil givet vis blive mindre, end vi antog for blot få måneder siden. Inflationen vil blive højere, og vi danskere kommer på mange måder til at mærke konsekvenserne af den russiske invasion.

På den korte bane vil det mest tydeligt kunne mærkes på vores pengepung, når vi køber ind, bilen tankes og boligen varmes op. Den buffer i råderum, som rigtig mange danskere fik opbygget under coronakrisen, kan således hurtigt få ben at gå på.

Hvordan situationen kommer til at påvirke udviklingen i renterne, vil i stort omfang være et spejl af de svære valg, som skal træffes i den europæiske centralbank.

Den stigende inflation, som vi så før Ruslands invasion i Ukraine bliver kun forstærket af den nuværende krise. Flere økonomer mener derfor, at pilen fortsat peger opad med hensyn til renteutviklingen på lidt længere sigt. På den korte bane er usikkerheden dog forøget, og de tidligere forventede rentestigninger kommer derfor nok lidt senere.

På trods af situationen i Ukraine, er den samlede aktivitet i samfundet høj, men det dækker over betydelige forskelle på tværs af forskellige brancher.

Brancher, der indebærer en høj grad af kontakt mellem mennesker eller rejseaktivitet, er endnu ikke tilbage på fuld kapacitet. Ligesom en lang række virksomheder nu står over for

en stor regning, når de skal til at betale moms- og skattelån for 36 mia. kr. tilbage til staten.

Virksomhederne slås desuden med forsyningskæderne, og manglen på arbejdskraft er udpræget flere steder. Manglen på materialer er i det hele taget et globalt fænomen, som har givet sig udslag i stigende råvarepriser, høje fragtrater og længere leveringstider.

Lad mig give et eksempel: Mangel på mikrochips hos bilfabrikkerne har de seneste to år udfordret bilforhandlere i at levere nye biler. 2021 blev derfor et år i brugtbilens tegn, hvor danskerne købte historisk mange brugte biler. Den situation kan meget vel fortsætte ind i 2022, da mange bilproducenter har fabrikker i Rusland, og mange af de metaller, der anvendes i bilproduktionen, også kommer fra Rusland.

Udover udfordringerne med produktionen af nye biler og stigninger i energipriserne og eventuelle udfordringer med fremtidige energileverancer - som påvirker os alle sammen - er usikkerheden og presset på forsyningskæderne allerede begyndt at presse inflationen op herhjemme, ligesom vi ser det andre steder i verden. Herhjemme ser vi nu prisstigninger på mange dagligvarer, hvilket også er det, som driver inflationen i USA. De seneste tal fra Danmarks Statistik viser, at i februar steg det samlede forbrugerprisindeks med 4,8 pct. i forhold til samme måned året før. Det er den højeste stigning i forbrugerprisindekset siden 1989.

Vi ved desuden fra tidligere, at en stor markedsusikkerhed, som den nuværende med stigende inflation, flaskehalse i levering og fortsat usikkerhed med hensyn til nye corona-varianter, kan være ren gift for fondsmarkedene. Når vi hertil lægger al den usikkerhed som Ruslands invasion af Ukraine har medført, er der ikke noget at sige til, at blandt andet aktiemarkedene har reageret med store kursfald her i begyndelsen af 2022.

Ruslands invasion i Ukraine kommer derfor til at betyde, at vi kommer til at se ind i et 2022, hvor den økonomiske udvikling er meget usikker og uforudsigelig.

Boligpriser

Et af de forhold, der normalt har stor betydning for dansk økonomi, er udviklingen i boligpriserne. Ser man historisk på det, har politikerne via regulering af boligmarkedet og via regulering af mulighederne for at opnå lån med sikkerhed i boligen haft et kraftigt værktøj til at styre økonomien.

Der er mange eksempler på dette. Tænk bare på Kartoffelkuren i 1986, hvor boligejerne skulle spænde livremmen ind og afdrage mere. Nogle år før Finanskrisen gik politikerne den modsatte vej og gav boligejerne mulighed for at optage afdragsfrie lån, hvilket senere medvirkede til at forstærke krisen.

Der er vel ikke mange, der er i tvivl om, at ejendomspriserne er steget betydeligt i de seneste år. Mest i København og andre større byer og mest for ejerlejligheder. Men udviklingen ses i hele landet og maner til en vis form for forsigtighed.

De store værdistigninger på fast ejendom har på den korte bane gjort mange danskere rigere og mere likvide, fordi de kan låne mere med sikkerhed i deres bolig til en meget lav rente og endda uden at afdrage. Det har også været en stærkt medvirkende årsag til, at den danske økonomi - som jeg var inde på før - er kommet godt gennem coronakrisen.

De stigende boligpriser har også været gode for banken, fordi det har sat gang i vores forretning, idet folk i stigende grad har optaget nye lån, hvilket smitter af på vores indtjening. På samme tid er vores sikkerheder blevet mere værd.

Samtidig smitter et af verdens største anlægsarbejder af på bankens indtjening. Femern byggeriet fylder ordrebøgerne for en del af vores erhvervskunder og sikrer samtidig en god beskæftigelse i vores område.

Det fører mig videre til bankens resultat for 2021.

Årets regnskab

I modsætning til vores sociale liv de seneste to år, har vores forretning været mere fornøjelig. Jeg vil om lidt komme ind på udviklingen i nogle af de væsentligste poster i regnskabet, mens Allan Aaskov vil give en grundigere gennemgang senere.

Samlet set fik vi et overskud før skat på 94,3 millioner kr. i 2021 og efter skat på 73,6 millioner kr. Det er et resultat, som vi er meget tilfredse med.

Indtægter

Vores indtægter har i mange år været udfordret af det historisk lave renteniveau. Dette er der ikke ændret på det seneste år. Alligevel oplevede vi i 2021 en stigning i netto rente- og gebyrindtægterne på 1,8 procent båret af stigende gebyrindtægter.

Vores store indlånsoverskud kan vi enten placere i Nationalbanken til en rente på minus 0,6 procent eller i obligationer, der ikke giver et afkast, som står mål med den kursrisiko, der altid er på en obligationsbeholdning. Derfor falder de samlede nettorenteindtægter. Renteindtægter af udlån har ligeledes været under pres i 2021 da erhvervskundernes træk på kreditter i en stor del af året har været lavere end i 2020 grundet mulighederne for at opnå kredit gennem de statslige tiltag afledt af corona pandemien.

Siden begyndelsen af 2020 har langt de fleste pengeinstitutter indført negative indlånsrenter for dele af kundernes indskud. Det samme har vi gjort, idet vi ønsker at være markedskonforme og sikre vores fremtidige drift.

På gebyr- og provisionssiden har vi oplevet en stigning på hele 7,5 procent i 2021 som følge af en højere aktivitet. Den højere aktivitet kan både tilskrives vores kundetilgang, og at vores eksisterende kunder efterspørger flere af vores produkter og services.

Væksten i gebyr- og provisionsindtægterne kommer især fra indtægter i forbindelse med kundernes bolighandler.

Derudover har der gennem hele 2021 været en stigning i indtjeningen fra kundernes handel med værdipapirer. En del af væksten kan tilskrives, at nogle kunder som følge af udbredelsen af negative renter har fundet investeringer i værdipapirer mere tillokkende.

Omkostninger

Nu til den anden side af sagen. Vi behøvede nemlig ikke at gå helt så meget op i udviklingen i vores indtægter, hvis det ikke var fordi, vi i disse år oplever et pres på vores omkostninger.

Omkostningsudviklingen kan ud over de almindelige pris- og lønstigninger tilskrives øgede omkostninger til overholdelse af nye reguleringer, vi stilles overfor, samt omkostninger til løbende produktudvikling især på det digitale område.

Både af hensyn til den generelle indtjening og for at fastholde vores konkurrencekraft, har vi valgt en strategi, hvor vi effektiviserer og digitaliserer på områder, hvor der ikke er direkte kundekontakt, samtidig med at vi så vidt muligt bearbejder og implementerer ny regulering i fællesskab med andre lokale pengeinstitutter. På den måde får vi mulighed for at konkurrere på livet løs ude i felten, hvor kunderne befinder sig.

Denne strategi er valgt, fordi vi er meget bevidste om, at vores gode kundebetjening og lokale tilstedeværelse er årsagen til, at kunderne i sin tid har valgt netop vores pengeinstitut – og det har vi en forpligtelse til at værne om.

De stigende omkostninger kan også henføres til en faglig styrkelse af bankens organisation i de seneste 2 år. Den faglige styrkelse er med til at sikre, at banken fortsat står stærkt i forhold til efterlevelse af de øgede myndighedskrav, som banksektoren løbende står overfor.

Kursreguleringer

I disse uforudsigelige tider bør man også som pengeinstitut anlægge en større forsigtighed end ellers, når man skal placere sin overskudslikviditet.

Derfor er vores egen aktiebeholdning forholdsvis beskeden og består primært af unoterede aktier i fællesejede sektorselskaber som eksempelvis BEC, DLR Kredit, og BI-Holding. Vores engagement i disse selskaber er strategiske og skal understøtte vores forretning ved at give mulighed for at tilbyde vores kunder gode produkter til konkurrencedygtige priser.

Til gengæld er vores obligationsbeholdning ikke beskeden, da en del af vores indlånsoverskud er placeret i obligationer. Ultimo 2021 var vores samlede obligationsbeholdning på 1,5 milliard kr.

Når det hele summeres op, blev vores samlede kursreguleringer i 2021 et plus på 18,6 millioner kr.

Nedskrivninger

Når vi i Danmark har haft held med at håndtere coronakrisen, og pengeinstitutterne har kunnet opretholde gode resultater, skyldes det, som jeg sagde indledningsvist, at vi havde et stærkt økonomisk udgangspunkt, inden smitten ramte os i foråret 2020.

Desuden kan vi pengeinstitutter vel godt bryste os af, at vi - da krisen ramte - udviste samfundssind ved at følge regeringens anbefalinger om at række ud til kunder, der var påvirket af nedlukning. Sammen med hjælpepakkerne og muligheden for at udskyde skat og moms har dette bragt de fleste kunder fornuftigt igennem nedlukningerne.

Da Finanstilsynet i 2020 anbefalede de danske pengeinstitutter at øge nedskrivningerne for at imødegå mulige fremtidige tab i forbindelse med coronakrisen, fulgte vi naturligvis henstillingen. Da tabene nu ser ud til at blive langt mindre end frygtet, har vi i 2021 valgt at tilbageføre flere af de foretagne nedskrivninger. Det er en af årsagerne til den historisk lave nedskrivningspost, som vi præsenterer i dag.

Vores samlede nedskrivninger og hensættelser udgjorde således i alt 190,2 millioner kr. i 2021 svarende til 6,5 procent af vores udlån og garantier. Til sammenligning udgjorde vores nedskrivninger 234,0 millioner kr. svarende til 8,7 procent af vores udlån og garantier i 2020.

Landbruget fylder mere hos os end i mange andre pengeinstitutter, fordi vores kundesammensætning og udlånsbog langt hen ad vejen er et spejl på vores lokalsamfund.

Derfor er det også glædeligt, at der – som følge af især stigende råvarepriser - generelt har været en tilfredsstillende indtjening i landbruget i 2021.

Man kan ikke nævne dansk landbrug uden også at berøre den grønne omstillings påvirkning på erhvervet. Der blev i oktober 2021 indgået en bred politisk aftale om grøn omstilling af dansk landbrug. Det var meget vigtigt, at aftalen blev bred, så der er skabt afklaring om landbrugets rammevilkår i årene frem.

For os i banken er det positivt, at der blev afsat statslige midler til frivillig udtagning af lavbundsarealer, og at kvælstofindsatsen ligeledes baseres på frivillighed og kollektive virkemidler. Det er vores opfattelse, at dette understøtter, at der ikke sker nævneværdige negative påvirkninger af landbrugets pantværdier.

Lad mig afrunde omtalen af vores gode regnskab med et par ord om vores kapitalposition. Her ser det også fornuftigt ud.

Kapitalpositionen

Ved udgangen af 2021 er bankens kapitalprocent opgjort til 22,93 procent. I forhold til vores minimumskrav på 15,75 procent er der således en overdækning på 7,18 procentpoint, der i kroner og øre svarer til 191,8 mio.kr. I forhold til vores fastsatte kapitalmål på 4 procent er der ligeledes ganske god luft. Det er en god ballast at have.

Kravene til vores kapital stiger yderligere i de kommende år på grund af det såkaldte NEP-krav, der skal sikre, at pengeinstitutterne er tilstrækkeligt polstrede til at håndtere en kommende krise. NEP-kravet stiger hvert år frem til 2024, hvor det er fuldt indfaset. Men med den gode indtjening, vi har haft i 2021 samt vores forventning om en fortsat god indtjening i de kommende år, er det vanskeligt at se, at vi ikke kan opretholde samme gode overdækning i fremtiden.

Når man snakker kapital, snakker man også udbytte, som jo er en form for honorering til vores aktionærer for at de/I har stillet kapital til rådighed for banken.

Sidste år valgte vi, grundet den usikre situation, ikke at udlodde udbytte. Da vi nu føler at vi står et godt sted rent økonomisk, har bestyrelsen besluttet at indstille et udbytte på 16,2 mio. kr. til generalforsamlingens godkendelse.

Størrelsen på det foreslåede udbytte skal således ses i lyset af at det dækker to års gode resultater for banken.

Kundernes investering og pensionsopsparing

Nu har jeg været omkring regnskabet og kapitalsituationen, som vi som sagt er meget tilfredse med.

I min gennemgang nævnte jeg blandt andet de negative renter. Når vi taler lån og kreditter, så er alle låntagere glade for det lave renteniveau, og boligejerne jubler over de negative renter.

Der er dog ikke den samme forståelse for negative renter, når det gælder indlån. Det opleves som den omvendte verden, at man skal betale for at have penge stående på sin konto.

Hvis inflationsudviklingen fortsætter, vil renterne langsomt stige – og så reduceres problemet af sig selv. Men det skaber som nævnt også en markedsrisiko, som særligt privatkunder, der har flyttet likvide midler fra simple indlånskonti til værdipapirer, skal være opmærksomme på. Vi forsøger derfor at have en god dialog med vores kunder, så vi sikrer, at de er bevidste om de

risici, der er, når man entrerer fondsmarkedet. Er tidshorizonten kort og nattesøvnen vigtig, kan den forholdsvis beskedne negative rente på indlån måske alligevel være givet godt ud.

Set over en bred kam har kunderne oplevet et særdeles tilfredsstillende afkast på deres investeringer i 2021.

Jeg er selvfølgelig glad for gode og konkurrencedygtige afkast fra vores investeringsprodukter, men den forholdsvis turbulente start på 2022, som aktiemarkedene har fået – viser med al tydelighed, hvorfor det er vigtigt, at vi tager risikoen ved investering alvorligt.

Vi oplever i disse år en stor stigning i interessen for at investere blandt vores kunder. Et godt afsæt kan være den såkaldte aktiesparekonto, der særligt blandt førstegangsinvestorer begyndte at blive mere populær sidste år.

Fordelen ved aktiesparekontoen er, at den gør det skattemæssigt mere enkelt og overskueligt, da gevinster beskattes med en fast sats på 17 procent. Bagsiden af medaljen er, at grænsen for indskud på kontoen er begrænset til kr. 103.500. Loftet er politisk bestemt. Vi ser det gerne hævet yderligere.

I takt med, at danskerne heldigvis i gennemsnit lever længere og længere, stilles der større krav til deres pensionsopsparing. Og her er vores gode råd til kunderne som oftest. ”Jo tidligere du starter på pensionsopsparingen, jo bedre”.

Og lad mig så nævne, at vi naturligvis også kan binde en ”grøn og bæredygtig sløjfe” om kundens investeringer – det gælder både for de frie midler og pensionsopsparingen.

Opgørelse af CO2-aftryk

Også på andre områder tilbyder vi grønne og bæredygtige produkter, for den grønne dagsorden bliver stadig vigtigere.

Sidste år tror jeg, at de fleste af os kunne mærke, hvordan konsekvenserne af klimakrisen rykkede tæt på. I nyhederne kunne vi følge, hvordan oversvømmelser hærgede i lande som Belgien og Tyskland, hvor over 200 mennesker mistede livet. Store områder blev ramt af vandmasserne, huse styrtede sammen og et stort genopbygningsarbejde måtte sættes i gang.

Italien, Grækenland og Tyrkiet kæmpede med hedebløge og voldsomme skovbrande, der kostede menneskeliv.

Og selv mærkede vi en lille flig af elementernes rasen, da stormen Malik i januar i år ramte Danmark, og flere steder førte til stormflod og massive oversvømmelser.

Vi pengeinstitutter kan få en afgørende rolle i den grønne omstilling, fordi vi som långiver og investor står for finansieringen af nye projekter og tiltag, der kan tilgodese miljøet.

Tilbage i 2019 lancerede Forum for Bæredygtig Finans derfor en række anbefalinger til, hvordan den finansielle sektor kan medvirke til at accelerere den bæredygtige omstilling af samfundet.

En af anbefalingerne lyder på, at alle pengeinstitutter fremlægger en årlig handlingsplan for reduktion af CO₂-aftrykket af deres investeringsprodukter i forbindelse med fremlæggelsen af årsrapporten for 2021.

Det har vi naturligvis også gjort, og med opgørelsen har vi fået en indikation af de væsentligste CO₂-udledningskilder fra pengeinstituttets investeringer.

At der nu kommer tal på CO₂-udledningen fra vores investeringer, tilfører ny viden, og det sætter os i stand til at kunne målrette vores indsatser, f.eks. i forhold til de investeringsprodukter, vi anvender, både når vi selv investerer, og når vi investerer på vegne af vores kunder.

Fra næste år begynder vi også at opgøre CO₂-aftrykket på vores udlån. Det er en større øvelse, der fordrer data om vores kunder, og jeg skal ikke stå her og love, at vi vil være Danmarks-mestre fra start, for al begyndelse er svær. Men det vigtige er, at vi tager fat på arbejdet – og vi er allerede godt i gang.

Social ansvarlighed

Nu er bæredygtighed ikke kun alt det grønne. Det handler også om den sociale og økonomiske udvikling i vores nærområde.

Vi arbejder hver eneste dag for at understøtte vækst og udvikling gennem kreditgivning til driften af store og mindre virksomheder, til iværksættere med gode ideer, til nye tiltag inden for produktion, til foreninger og private, og så involverer vi os også i lokalsamfundet ved at yde støtte gennem vores samarbejdspartner Totalkredit til energiforbedrende tiltag, vi deltager i et projekt om udvikling af Nakskov bymidte samt til kultur- og idrætslivet gennem sponsorater. Seneste nye større sponsorat er den treårige aftale med Nykøbing FC om at skifte deres navn på stadion til Lollands Bank Park.

På den måde er vi med til at tage et medansvar for den sociale og økonomiske udvikling i det område, vi ligger i, og vi gør det gerne. Det er ikke filantropi, men forretningsdrevet samfundsansvar, som i sidste ende både er til gavn for det lokalsamfund, som vi er en del af, og for os som virksomhed. For går det godt i lokalsamfundet, går det også godt hos os.

I slutningen af 2021 er det desuden besluttet at Lollands Bank sammen med andre finansielle aktører i Danmark skal opføre et solcelleanlæg som skal sikre grøn energi til bankens filialer i de kommende år.

Lovforslag om statsgaranti for lån på landet

I den forbindelse vil jeg gerne knytte et par ord til det lovudkast, regeringen lancerede kort før jul. Det handler om en statsgaranti til boliglån på landet, der skal træde i kraft til sommer.

Som lokalt pengeinstitut kan vi naturligvis kun bifalde initiativer, der har til hensigt at understøtte vækst og udvikling i landdistrikterne. Det er - som jeg lige har nævnt - kun i vores interesse, at det går godt derude. Vi strækker os derfor også langt for at stille den fornødne bankfinansiering til rådighed for både vores privat- og erhvervskunder.

Vi samarbejder desuden med Totalkredit, der gennem længere tid har haft vækst i udlånet i alle landets 98 kommuner - og dermed også i yderkommunerne, hvor udlånsvæksten sidste år lå i underkanten af 5 procent samlet set. I langt hovedparten af de postnumre, som omfattes af forslaget om statsgaranti var der således udlånsvækst sidste år. Så jeg synes vitterligt, at vi løfter vores del.

På trods af de gode tanker bag regeringens forslag, kan vi godt være bekymrede for, om den model, de har fremlagt, er den rigtige. Om den ikke er for kompleks og administrativ tung for pengeinstitutterne, for dyr for kunderne og ikke mindst om den kan løse problemet, der for os at se ofte kan handler om, at kunderne ikke har økonomi til det lån, de gerne vil have.

Jeg skal naturligvis ikke udelukke, at statsgarantien kan komme i spil i enkelte tilfælde, hvor kundens økonomi er på vippen, men min forventning er, at det med den nuværende model kun vil ske sjældent.

Arne-skatten

Vi synes faktisk, at vi viser samfundssind på rigtig mange punkter. Derfor er det også som at få en spand kold vand i hovedet, når regeringen netop har præsenteret deres lovforslag om, at pengeinstitutterne skal betale et særligt "samfundsbidrag", der skal finansiere den nye ret til tidligere pension. Den såkaldte "Arne-aftale".

Sidste år stod jeg her og filosoferede over, hvor tankevækkende, det er, at en privat sektor som vores, der ikke slider sine medarbejdere ned, skal finansiere en offentlig reform om tidligere tilbagetrækning for særligt nedslidte inden for andre

brancher. Det er bund urimeligt at kalde det et samfundsbidrag, når der utvetydigt er tale om en særskat.

Set herfra virker det som om politikerne på Christiansborg betragter pengeinstitutterne som prygelknabe og en form for malkekvæg, der kan malkes efter forgodtbefindende.

Da dansk erhvervsliv tilbage i 2013 fik en skattnedsættelse fra 25 til 22 procent, omfattede det i realiteten ikke finanssektoren, fordi vi samtidig fik en tilsvarende stigning i lønsumsafgiften, der er en særlig skat på arbejdskraft.

Vi bliver nu klart straffet for, at der har været en række meget uheldige sager i dele af banksektoren om uretmæssig inddrivelse af gæld fra udsatte grupper, hvidvask udfordringer og dårlig investeringsrådgivning - som intet har med os i Lollands Bank at gøre.

I lovforslaget lægger regeringen op til, at vores selskabsskat til næste år forhøjes fra de nuværende 22 procent til 25,2 procent og året efter yderligere til 26 procent. Der er således tale om en samlet stigning på 4 procentpoint, når særskatten er fuldt indfaset.

De 4 procent ville i 2021 for bankens vedkommende have svaret til en merskat på 3,3 mio. kr. Til orientering kan jeg oplyse, at vi i 2021 i forvejen betalte 27,6 mio. kr. i skatter og lønsumsafgift.

Samlet set betyder særskatten på den finansielle sektor en merindtægt for staten på ikke mindre end 2 milliarder om året.

Men misforstå mig ikke jeg har fuld forståelse for muligheden for at nedslidte får mulighed for en tidligere tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, det er alene finansieringen af ordningen jeg er ked af.

Basal betalingskonto til erhverv

Et andet forslag, som også har været fremme ad flere omgange, er forslaget om retten til en basal betalingskonto for erhvervs kunder.

Regeringen har meddelt at den vil fremsætte et egentligt lovforslag i efteråret 2022, som skal sikre alle erhvervs kunder adgang til en basal betalingskonto.

Vi vil hjertens gerne have kunder – det er dem, vi lever af. Men forslaget er ikke en udpræget god nyhed for os, for forholdet mellem kunder og pengeinstitutter bør hvile på et princip om frivillighed.

Kunder er eftertragtede i sektoren. Derfor er det heller ikke uden grund, hvis en erhvervs kunde i dag afvises i et pengeinstitut.

De gode grunde til at afvise en erhvervs kunde kan spænde bredt fra hvidvask til koncentrationsrisiko f.eks. inden for en bestemt branche. Man kan dermed ikke blot konkludere, at afvisningsgrunden altid er, at der er noget galt med erhvervs kunden, for i mange tilfælde, kan det også skyldes pengeinstituttets interne forhold. For eksempel at man har besluttet kun at have kunder inden for visse segmenter, eller omvendt at man i forvejen har mange kunder inden for et bestemt område, og derfor ikke ønsker flere af dem. Vi mener, at kunderne skal passe ind i vores forretningsmodel og matche vores lokale tilstedeværelse.

Herudover kan der selvfølgelig være en hvidvaskrisiko. Det er vigtigt, at adgangen til en basal erhvervs konto i givet fald alene bliver for danske virksomheder beliggende i Danmark, hvor vi har mulighed for at tjekke kundens økonomi og andre forhold i øvrigt. Vi skal også kunne sige nej til at yde kredit, hvis vi ikke finder det ansvarligt, og vi skal kunne tage os betalt for vores arbejde.

Arbejdet for at imødegå hvidvask

Bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering er i øvrigt et område, vi konstant har fokus på, og det fylder efterhånden

mere og mere på tværs af hele virksomheden. Området har også stor, politisk bevågenhed, hvilket betyder, at kravene til os som pengeinstitut ofte ændres og skærpes.

Der er blandt andet indført nye krav til os som pengeinstitut om, at vi ved mistænkelige transaktioner skal vi indefryse beløb på over 1 mio. kr. Ifølge de foreløbige udmeldingerne fra myndighederne betyder det, at vi skal fryse vores kunders konti, hvis de har over 1 mio. kr., og vi synes, der er noget mistænkeligt ved en transaktion på kundens konti.

Vi vil naturligvis gøre alt for at hjælpe med at fange de kriminelle, men vi er bekymrede for, at det kan skade forholdet til vores kunder, når vi fryser deres konti. De krav, der stilles til os, er samtidig ikke helt klare og baseret på, hvordan myndighederne læser reglerne. Derfor er det glædeligt, at vi i sektoren er i dialog med myndighederne, så vi i samarbejde kan finde den mest optimale løsning.

Sund virksomhedspolitik

I Lollands bank har vi en politik for sund virksomhedskultur, der har til hensigt at definere og fremme den kultur, som vi ønsker i vores bank for at undgå overtrædelse af den finansielle lovgivning og undgå hvidvask, terrorfinansiering og anden økonomisk kriminalitet.

I politikken lægger vi blandt andet vægt på et sundt arbejds- og samarbejds-klima, hvor der er tillid i organisationen, og hvor anerkendelse og en åben kommunikation baner vejen for, at medarbejderne kan komme til orde. Vores etiske og faglige standarder er høje. De fremgår også af politikken og forudsættes kendt og efterlevet af samtlige medarbejdere, også nyansatte. Det forventes af medarbejderne, at de til enhver tid sætter regelefterlevelse før indtjening, og at de reagerer og søger oplysninger, når de er i tvivl om gældende regler, for eksempel ved at søge i bankens interne politikker og forretningsgange. Politikken bliver løbende drøftet og opdateret på vores bestyrelsesmøder.

Både bestyrelse og direktion har fokus på alle forhold, der fremmer sund virksomhedskultur i organisationen, herunder eksempelvis compliance, hvidvaskforebyggelse, interessekonflikter og risikostyring – og al relevant information tilgår ledelsen i form af løbende rapportering på en lang række parametre.

Banken har metoder til at fremme åben kommunikation blandt medarbejderne – eksempelvis kan nævnes:

- Jævnlig 1-1 samtaler mellem leder og medarbejder på alle niveauer
- Morgenmøder i hver enkelt filial
- Månedlige Teams-møder med deltagelse af alle medarbejdere
- Direktionen er synlig i alle filialer og funktioner
- Bestyrelsen er på årligt besøg i hver enkelt filial inkl. stabsfunktioner

Banken gennemfører desuden løbende kurser for alle medarbejdere på de områder, der understøtter en sund virksomhedskultur.

Hvidvask certificering gennemføres af alle medarbejdere hvert 3 år. Og medarbejdere og bestyrelsesmedlemmer har igennem de seneste 5 måneder gennemgået denne certificering.

Nye medarbejdere bliver, som en del af onboardingen, introduceret for politikken og hvidvask certificeret.

I banken har vi et stort fokus på diversitet generelt. Blandt andet kønsdiversitet, som vores måltal for det underrepræsenterede køn også afspejler. Vi tolererer således hverken diskrimination eller forskelsbehandling på baggrund af køn, etnicitet, seksuel overbevisning, religion, alder eller andre ikke-saglige årsager. Her har vi et særligt ansvar for at fremme en kultur, hvor medarbejderne tør råbe op, hvis de ser eller oplever diskrimination, forskelsbehandling, krænkende adfærd eller chikane.

Også bankens whistleblowerordning er etableret på en måde, så ansatte, men også kunder, forretningsforbindelser og andre trygt kan benytte ordningen, endda med fuldstændig anonymitet, hvis dette ønskes.

Bestyrelsens arbejde

Politikken for sund virksomhedskultur er en af flere politikker, som vi med mellemrum behandler i bestyrelsen. Det sker som et naturligt led i vores fokus på bankens drift og udvikling.

Desuden har vi, som tidligere nævnt, brugt betydelige ressourcer på implementering af ny regulering. Den finansielle sektor er en af de mest gennemregulerede sektorer herhjemme, og der kommer løbende nyt til, både fra de danske myndigheder og EU.

I 2021 har vi afholdt 18 bestyrelsesmøder. Møderne er oftest afholdt fysisk, men ligesom alle andre har bestyrelsen også været nødt til at tage digitale hjælpemidler i brug. Nogle af bestyrelsens medlemmer deltager ydermere i et eller flere af de nedsatte bestyrelsesudvalg. I banken har vi i bestyrelsen etableret revisionsudvalg, risikoudvalg og nominerings- og aflønningsudvalg. I disse udvalg afholdes der ligeledes jævnligt møder.

Aflønning af ledelsen

Når jeg nu er ved bestyrelsens arbejde, er det også på sin plads at informere lidt om aflønning af bankens ledelse.

Bankens lønpolitik er godkendt af generalforsamlingen senest 17. marts 2021, og den udgør rammen for aflønning af ledelsen generelt.

Bestyrelsens og direktionens aflønning er nærmere beskrevet i bankens vederlagsrapport, der bliver fremlagt til vejledende afstemning her på generalforsamlingen under dagsordenens pkt. 4. Den vender vi derfor tilbage til.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at i 2021 blev bestyrelsens 7 personer samlet aflønnet med 1,2 mio. kr. Tilsvarende blev direktionen i 2021 aflønnet med 2,8 mio. kr.

Aflønningen forventes i øvrigt fastholdt i overensstemmelse med den vedtagne lønpolitik i indeværende år og næste år for såvel bestyrelse som direktion. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at incitamentsløn ikke har og heller ikke fremover forventes at være en del af aflønningen til ledelsen.

Hvis man er interesseret i at vide mere om aflønning i banken, kan jeg henvise til bankens lønpolitik og vederlagsrapport, hvor man kan finde mere detaljerede oplysninger.

Godkendelse af bankens lønpolitik sker sammen med denne beretning.

Fra NemID til MitID

Det danske samfund er – som jeg nævnte indledningsvist - i høj grad digitaliseret – og en af grundene til, at vi som land har klaret os så godt gennem coronakrisen. Man tænker måske ikke over det til hverdag, men landets pengeinstitutter spiller en afgørende rolle i digitaliseringen.

En betydningsfuld fællesnævner for den danske digitalisering både inden for den offentlige og private sektor er NemID, som blev introduceret tilbage i 2010. NemID er nøglen til utallige offentlige og private tjenester, herunder ikke mindst netbanken. Hvert år gennemføres over en mia. transaktioner med NemID, hvilket understreger, at det er en løsning for alle danskere.

På trods af den indiskutable succes nærmer NemID sig nu sin udløbsdato, som er sat til den 30. juni 2022. Afløseren – MitID - som er ved at blive rullet ud, er ikke en revolution, men blot det næste stadium i den digitale udvikling.

MitID gør det samme som NemID i dag. Det nye, som ligger skjult for brugerne, skal ikke mindst sikre, at danskernes ID-løsning vil være bedre i stand til at møde fremtidens cybertrusler, og

dermed sikre fortsat tryghed, hvad enten man skal på netbanken eller sundhed.dk.

For nogle kunder er det nemt at skifte fra NemID til MitID - for andre ikke. Derfor er filialerne naturligvis også klar til at hjælpe.

Med MitID er der sat en tyk streg under samarbejdet mellem den offentlige sektor og den danske banksektor, og dermed også udtryk for, at vi i Lollands Bank er med til at yde et vigtigt bidrag til den fortsatte digitalisering af det danske samfund.

Mobiltelefonen som betalingsmiddel vinder fortsat frem

I Danmark er vi nordiske mestre, når det handler om kontaktløse kortbetalinger, og vi ligger også klart i førerfeltet, når det handler om mobilbetalinger.

I dag har langt de fleste af os en smartphone, og det betyder, at betaling med mobilen vinder stærkt frem i disse år. Derfor lægger vi i Lollands Bank stor vægt på at have et varieret udbud af betalingsløsninger, der passer til kundernes forskellige behov.

Med coronavirussens fremkomst og den større fokus på hygiejne har betaling med mobiltelefonen også sine klare fordele i forhold til mønter og pengesedler.

Især Apple Pay er blevet meget populær blandt kunderne. I dag foretages i gennemsnit hver 12. betaling i forretningerne med Apple Pay, og tallet er fortsat voksende. Herudover er Google Pay og MobilePay også meget populære betalingsløsninger.

Især ved handel på internettet er MobilePay meget populært. Faktisk blev 2021 året, hvor MobilePay for første gang nåede over 1 million transaktioner om dagen i gennemsnit i Danmark. Det blev også året, hvor onlinehandel med MobilePay for første gang overgik den fysiske handel. Danskerne handlede således på nettet for hele 44 mia. kr. betalt med MobilePay.

Nye tiltag/projekter/produkter

Udover de nævnte tiltag lægger vi i Lollands Bank også vægt på at have en bred og varieret produktportefølje. Jeg vil derfor gerne runde nogle af vores øvrige tiltag med jer.

I løbet af 1. halvår 2021 har banken introduceret et nyt udlånsprodukt – Lollands Bank Leasing. Bankens erhvervskunder har allerede nu taget godt imod dette produkt, og fremadrettet forventer banken, at produktet vil give erhvervskunderne et godt alternativ til den eksisterende låne- og kreditfinansiering af driftsmateriel.

Bankens medarbejdere har i løbet af 1. halvår arbejdet med at implementere et nyt kundehåndteringssystem. IT-løsningen har været den største igangsætning af ny IT-understøttelse gennem de seneste mange år. Gennem anvendelse af dette system forventer bankens ledelse, at de daglige processer i relation til kundehåndtering vil blive væsentligt forbedret gennem anvendelse af den nye platform.

Vi har via vores samarbejde med Totalkredit nu mulighed for at tilbyde vores kunder med lån i Totalkredit et energitjek til en reduceret pris.

Bankens forventninger til 2022

Jeg indledte min beretning med at konstatere, at det er gået meget bedre end forventet i 2021.

Hvordan er så vores forventninger til det kommende år? Vi forventer, at 2022 på trods af corona, på trods af situationen i Ukraine og på trods af den betydelige usikkerhed på kapitalmarkederne vil blive et fornuftigt år, der dog ikke kommer på højde med 2021.

Det forventes at basisindtjeningen i 2022 vil ligge i niveauet 50-55 mio. kr. Når vi ikke forventer samme høje resultat i 2022, skyldes det en række forhold, ikke mindst den geopolitiske situation men også fordi vi naturligvis ikke kan lave kunststykket og tilbageføre vores nedskrivninger to gange. Vores nedskrivningsprocent må forventes at normalisere sig.

Men helt grundlæggende vurderer vi som nævnt, at vores erhvervskunder er kommet godt igennem krisen, og vi har en forventning om, at de allerfleste vil klare udfordringerne i det kommende år godt. Vi forventer også en øget udlånsvækst.

Men også andre forhold i samfundsøkonomien kan spille ind, for hvordan vil den stigende inflation og de stigende renter sætte sit aftryk og påvirke ejendomsmarkedet? Hvordan udvikler situationen i Ukraine sig? Svaret på de spørgsmål må vi vente med at få. Men vores fundament for fremtiden er godt.

Afslutning og tak

Hermed er jeg ved endelig at være ved vejs ende.

Inden jeg afslutter beretningen for regnskabsåret 2021, vil jeg gerne rette en stor tak til mine kolleger i bestyrelsen og til bankens mange kunder, forretningsforbindelser og ikke mindst til jer aktionærer for den tillid og opbakning, I har vist os, særligt i et udfordrende og usikkert år, som det vi netop har været igennem.

2021 var et år med et fantastisk regnskab, der blev meget bedre end forventet. Ingen vidste rigtigt, hvordan det ville gå med pandemien og samfundsudviklingen. Men vi har styret godt igennem. Det kan vi blandt andet takke ledelsen og vores medarbejdere i banken for, som har været særdeles dygtige til at holde fokus på og kontakt til kunderne.

Der skal også lyde en stor tak for den loyalitet fra kunder, aktionærer og medarbejdere som førte til at banken i juni måned opnåede den fornemme titel "Årets mindre bank". Prisen bliver uddelt årligt på baggrund af en sammenvejning af bankernes nøgletal målt ved egenkapitalforrentning, vækst i indtægter, soliditet og effektivitet i såvel 2020 som de seneste 5 år.

Man kunne have frygtet, at endnu et corona år som 2021 kunne have gjort livet svært for os. Afstand og corona rimer ikke umiddelbart på nærhed, som er en af vores grundlæggende værdier. Men kunderne er kommet til os i stort antal.

De seneste fem år har de lokale pengeinstitutter på landsplan, oplevet en kundetilgang samlet set på gennemsnitligt 60.000 Nemkonto-kunder om året. Det stemmer godt overens med det, vi selv oplever. Vi har i 2021 fået 1.511 nye kunder.

Tilgangen af kunder er med til at understrege vigtigheden af at gøre noget særligt for kunderne, at være geografisk tæt på dem i lokalområdet og give dem en personlig rådgiver, så de får oplevelsen af at være et kendt ansigt hos os. Det betyder ikke, at vi skal have en filial på hvert et gadehjørne. Men kunderne efterspørger tryghed og stabilitet, når de skal tale om deres pengesager. Det er egentligt meget lige til, og en understregning af, at den forretningsmodel, vi bygger på, vinder genklang hos kunderne.

Jeg finder også lejlighed til at sende en tak til pressen i vores område, som altid har skrevet loyalt og korrekt om os, både når vi skulle have ris, men også når vi skulle have ros. Pressen er på den måde, også med til at skabe den succes, der er omkring vores bank.

Banken er således et sundt og solidt pengeinstitut med tilfredse kunder og flere, der kommer til. Det lover godt for fremtiden. Vi kan ikke forvente at gentage det ekstraordinært gode resultat til næste år – men mindre kan også gøre det. Og vi glæder os til at fortsætte det gode arbejde.

Med disse ord vil jeg slutte bestyrelsens beretning for regnskabsåret 2021.

Tak for ordet.